

Kalisz

Dopisz swoją historię

Okresowy raport sprawozdawczy z realizacji Strategii Rozwoju
Miasta Kalisza na lata 2014-2024
za rok 2015

Analiza makroekonomiczna

Miasto Kalisz
Główny Rynek 20
62-800 Kalisz

SPIS TREŚCI

Metodologia	2
Sytuacja demograficzna.....	4
Bezrobocie	14
Gospodarka	21
Turystyka	27
Kapitał społeczny	28
Spis ilustracji	30

Analiza sytuacji makroekonomicznej miasta Kalisza opierała się na analizie wskaźników zaproponowanych w Strategii Rozwoju Miasta Kalisza na lata 2014-2024 w rozdziale *System wdrażania i zarządzania realizacją Strategii*. Z uwagi na fakt, że w przypadku niektórych z zaproponowanych wskaźników niemożliwe było pozyskanie danych niezbędnych do ich oszacowania, zostały one zamienione innymi miernikami obrazującymi sytuację w tym samym obszarze. Wykorzystane mierniki odnoszą się do pięciu obszarów problemowych: sytuacji demograficznej, bezrobocia, gospodarki, turystyki i kapitału społecznego.

Przeprowadzona analiza odbywała się w dwóch etapach. Pierwszym było przeanalizowanie zmian zachodzących w Kaliszu w okresie pięcioletnim. Drugim etapem było porównanie wartości oszacowanego wskaźnika dla Kalisza z innymi miastami grupy porównawczej. Przedmiotową grupę tworzą miasta na prawach powiatu o porównywalnej liczbie mieszkańców. Wszystkie miasta wybrane do grupy porównawczej do 1999 roku funkcjonowały jako ośrodki wojewódzkie. Grupę, poza Kaliszem, tworzą następujące miasta: Koszalin, Słupsk, Elbląg, Włocławek, Płock, Siedlce, Konin, Leszno, Legnica, Wałbrzych oraz Tarnów. Poniższy rysunek przedstawia położenie miast, natomiast w tabeli zestawiono ich liczbę ludności.

RYSUNEK 1. MIASTA GRUPY PORÓWNAWCZEJ - POŁOŻENIE

Źródło: opracowanie własne

TABELA 1. MIASTA GRUPY PORÓWNAWCZEJ - LICZBA LUDNOŚCI

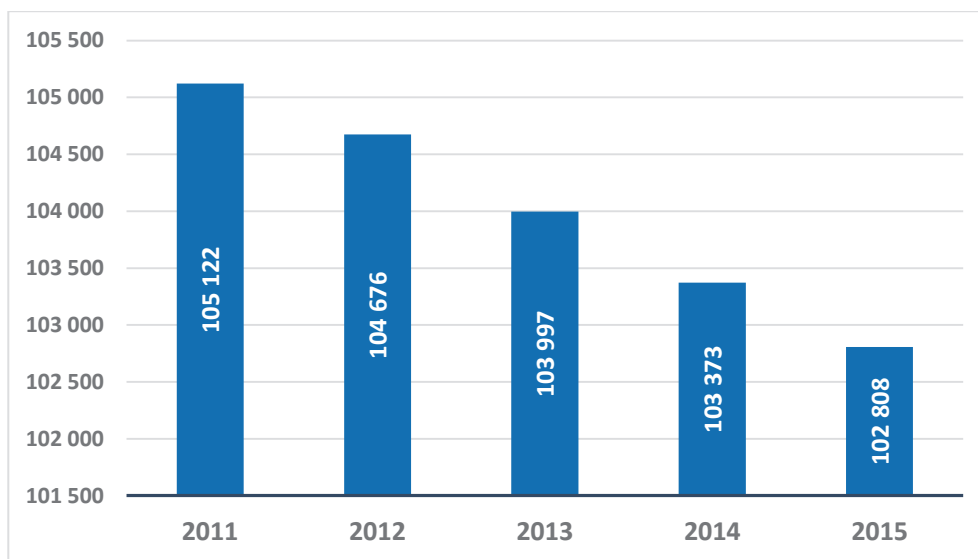
Miasto	Województwo	Liczba ludności
Legnica	dolnośląskie	100 886
Wałbrzych	dolnośląskie	115 453
Włocławek	kujawsko-pomorskie	113 041
Tarnów	małopolskie	110 644
Płock	mazowieckie	121 731
Siedlce	mazowieckie	76 942
Słupsk	pomorskie	92 496
Elbląg	warmińsko-mazurskie	121 642
Kalisz	wielkopolskie	102 808
Konin	wielkopolskie	75 875
Leszno	wielkopolskie	64 559
Koszalin	zachodniopomorskie	107 970

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

W Strategii Rozwoju Miasta Kalisza na lata 2014-2024 zdefiniowano szereg słabych stron miasta związanych z sytuacją demograficzną. Jednym ze wskazywanych problemów jest wyludnianie się miasta spowodowane postępującym procesem suburbanizacji oraz migracją młodych ludzi do innych miast i za granicę. Analizując poniższy wykres można stwierdzić, że proces spadku liczby ludności Kalisza nadal postępuje i utrzymuje się na poziomie ok. 600 osób rocznie.

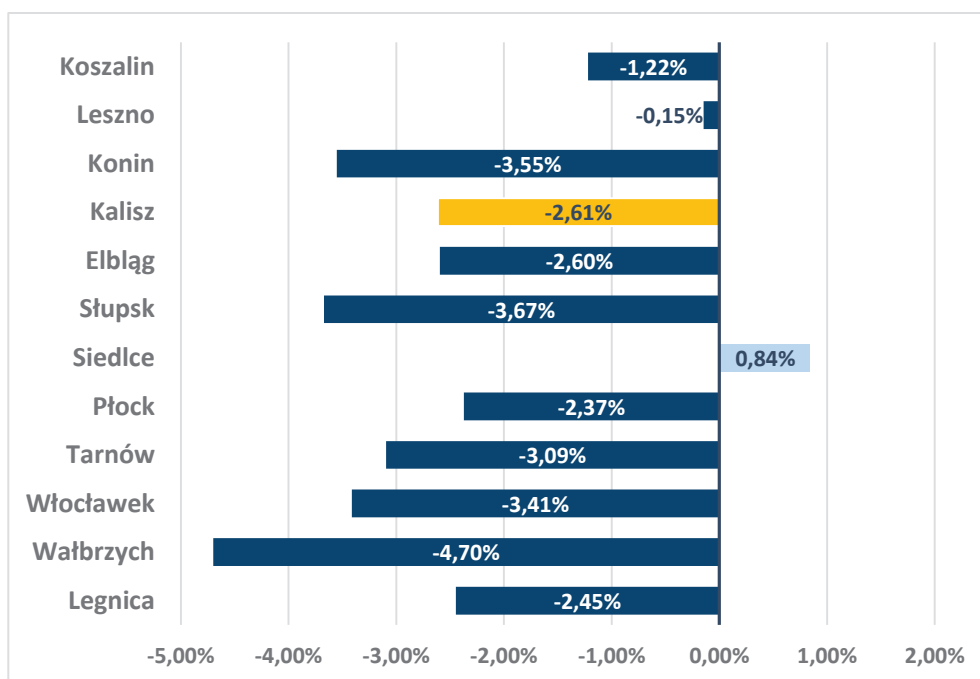
RYSUNEK 2. LICZBA LUDNOŚCI KALISZA W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując poniższy wykres można zauważyć, iż spadek liczby ludności jest problemem powszechnym wśród miast grupy porównawczej. Jedynym miastem, w którym na przestrzeni ostatnich 5 lat odnotowano nieznaczny wzrost liczby mieszkańców są Siedlce. Najszybsze tempo spadku liczby ludności charakteryzuje Wałbrzych (4,70%). Istotnie spada również liczba mieszkańców Słupska, Konina i Włocławka. Tempo spadku liczby ludności w Kaliszu jest porównywalne z Elblągiem czy Legnicą.

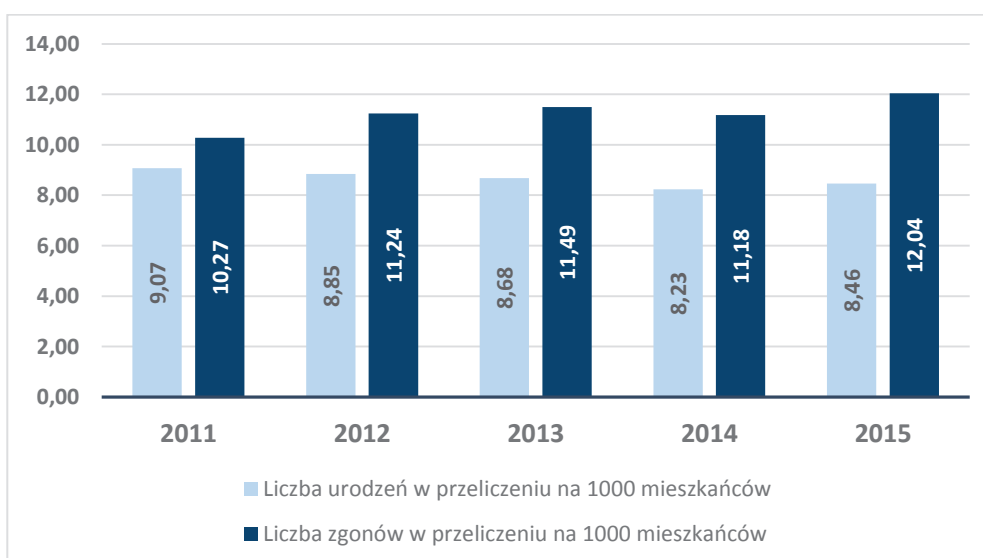
RYSUNEK 3. ZMIANA LICZBY LUDNOŚCI MIAST GRUPY PORÓWNAWCZEJ POMIĘDZY ROKIEM 2010 A 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jednym z czynników mającym wpływ na zmianę liczby ludności jest ruch naturalny. W analizowanym okresie każdego roku liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń. Do 2014 roku wartość współczynnika urodzeń systematycznie się zmniejszała, natomiast wartości współczynnika zgonów utrzymywały się na zbliżonym poziomie. W 2015 roku odnotowano nieznaczny wzrost wartości współczynnika urodzeń, któremu towarzyszył jednak większy wzrost współczynnika zgonów.

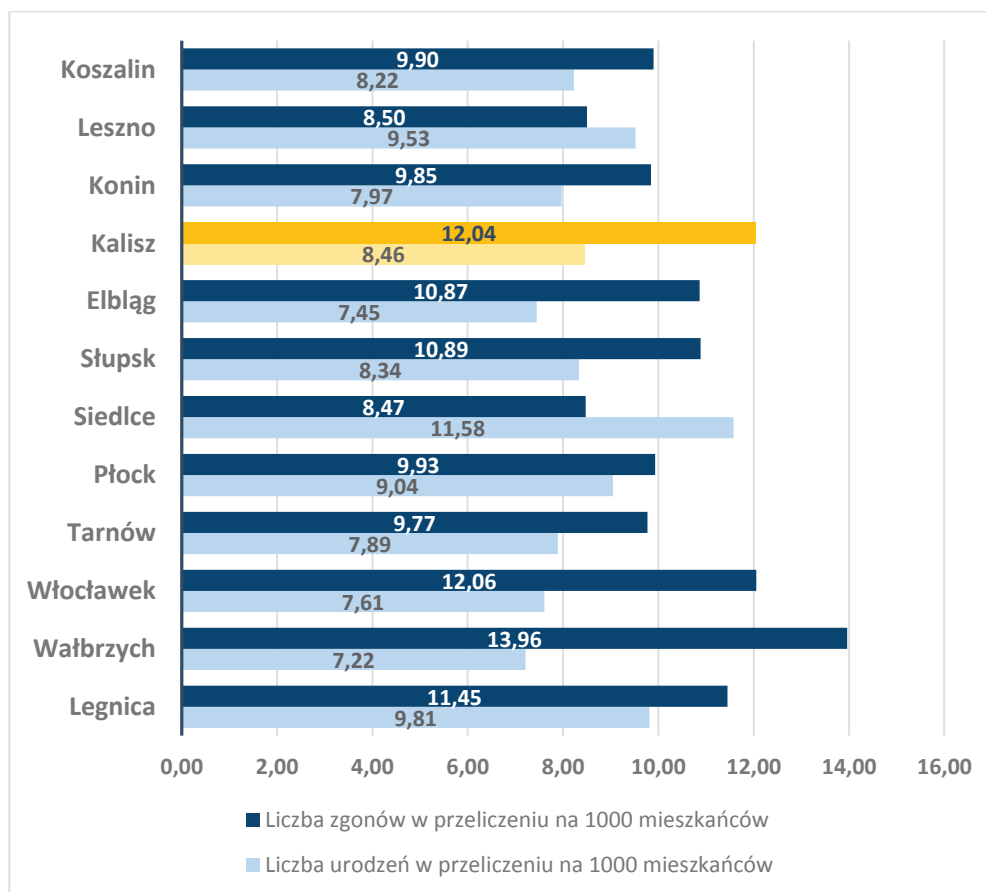
RYSUNEK 4. RUCH NATURALNY W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Poniższy wykres przedstawia porównanie sytuacji Kalisza z innymi miastami grupy porównawczej. Kalisz cechuje się jedną z najwyższych liczb zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wyższe wartości odnotowano jedynie w przypadku Wałbrzycha i Włocławka (odpowiednio 13,96 i 12,06). Miastami, które cechują się najwyższym współczynnikiem urodzeń są Siedlce (11,58), Legnica (9,81) i Leszno (9,53). Najmniej urodzeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców odnotowano w Wałbrzychu, Elblągu i Włocławku.

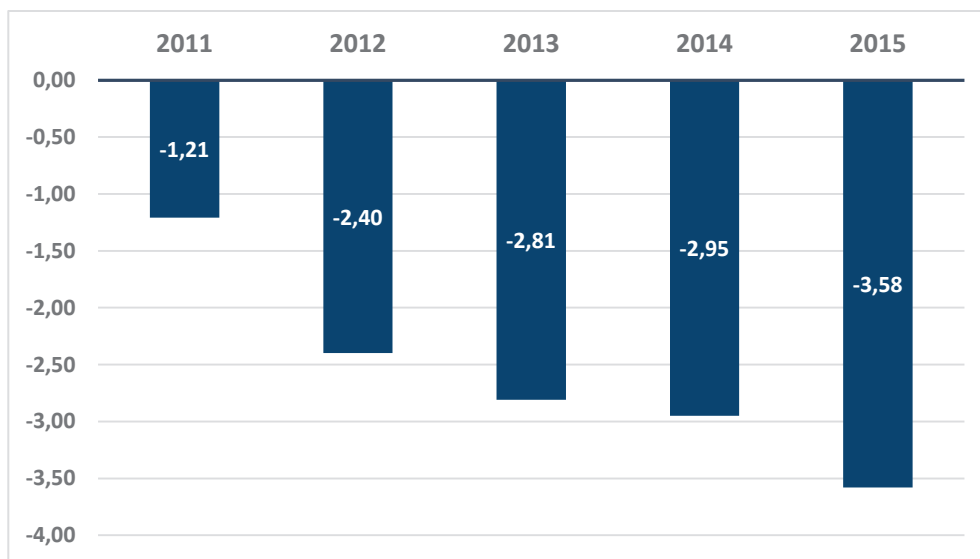
RYSUNEK 5. RUCH NATURALNY W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przyrost naturalny to różnica pomiędzy urodzeniami a zgonami. Na przestrzeni lat 2011-2015 w Kaliszu przyrost naturalny każdego roku był ujemny, dodatkowo odnotowano systematyczny jego spadek i w 2015 roku przyrost naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ukształtował się na poziomie -3,58.

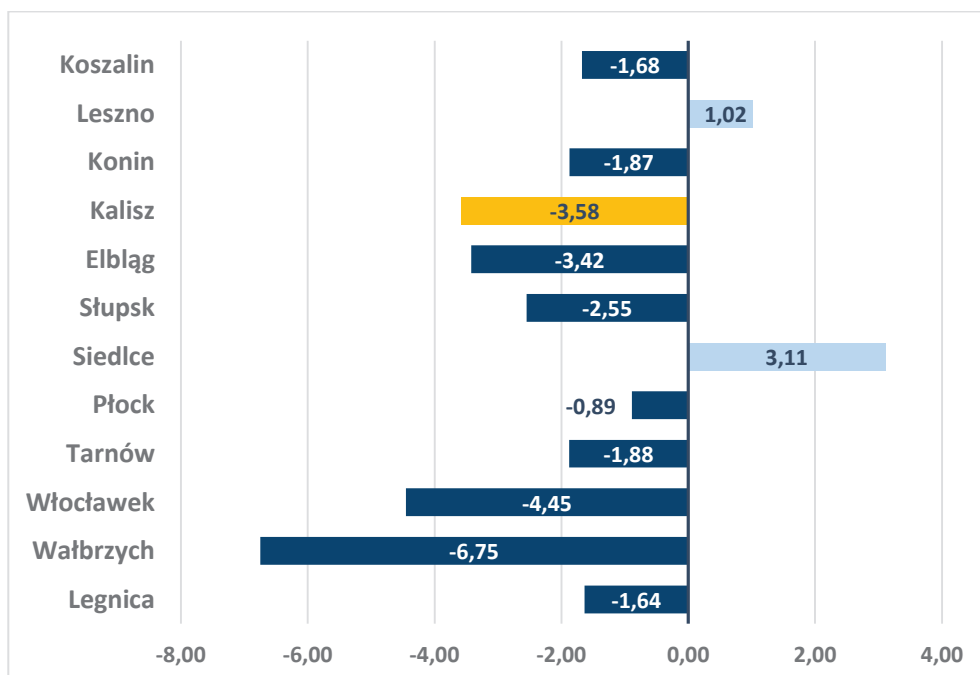
RYSUNEK 6. WSPÓŁCZYNNIK PRZYROSTU NATURALNEGO W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jedynie w dwóch miastach grupy porównawczej w 2015 roku liczba urodzeń przewyższała liczbę zgonów, w efekcie czego współczynnik przyrostu naturalnego przyjął wartości dodatnie. Były to Siedlce i Leszno, w których wartość wskaźnika wyniosła odpowiednio 3,11 i 1,02. W zdecydowanie najgorszej sytuacji znajdował się Wałbrzych, który w wyniku ruchu naturalnego na 1000 mieszkańców stracił 6,75 osób. Oprócz Wałbrzycha jedynie w przypadku Włocławka odnotowano niższą wartość przedmiotowego wskaźnika niż w Kaliszu.

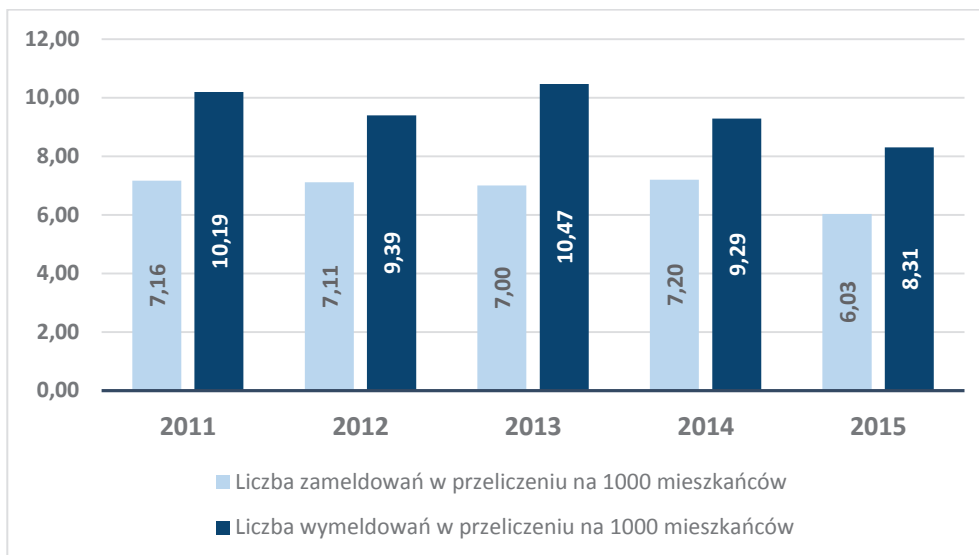
RYSUNEK 7. WSPÓŁCZYNNIK PRZYROSTU NATURALNEGO W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W Strategii Rozwoju Miasta Kalisza na lata 2014-2024 za jedną z przyczyn wyludniania się miasta uznano postępujący proces suburbanizacji oraz wyprowadzki młodych ludzi do innych miast lub za granicę. W całym analizowanym okresie liczba wymeldowań utrzymywała się na wyższym poziomie niż liczba zameldowań. Liczba zameldowań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 2011-2014 utrzymywała się na zbliżonym poziomie, by w 2015 roku dość gwałtownie spaść. Od 2013 roku można zaobserwować pozytywną tendencję systematycznego spadku liczby wymeldowań.

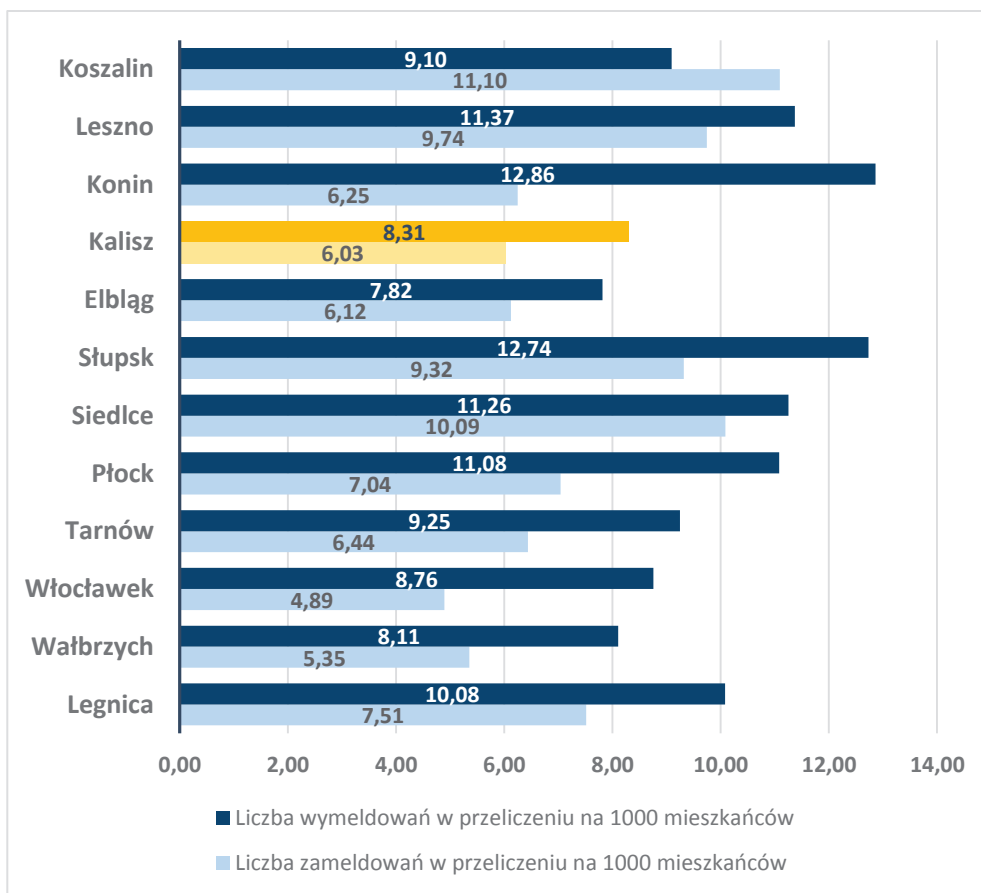
RYSUNEK 8. MIGRACJE W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na tle innych miast grupy porównawczej Kalisz w 2015 roku charakteryzował się prawie najniższym współczynnikiem wymeldowań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W lepszej sytuacji znajdował się jedynie Wałbrzych. Najwyższe wartości współczynnika wymeldowań przyjął w Koninie i Słupsku, gdzie prawie 13 na 1000 mieszkańców się wymeldowało. Koszalin jest zaś miastem, w którym melduje się najwięcej nowych mieszkańców (współczynnik zameldowań wynosił 11,10). Relatywnie najmniej nowych mieszkańców melduje się w Włocławku (4,39 os. na 1000 mieszkańców) oraz Wałbrzychu (5,35).

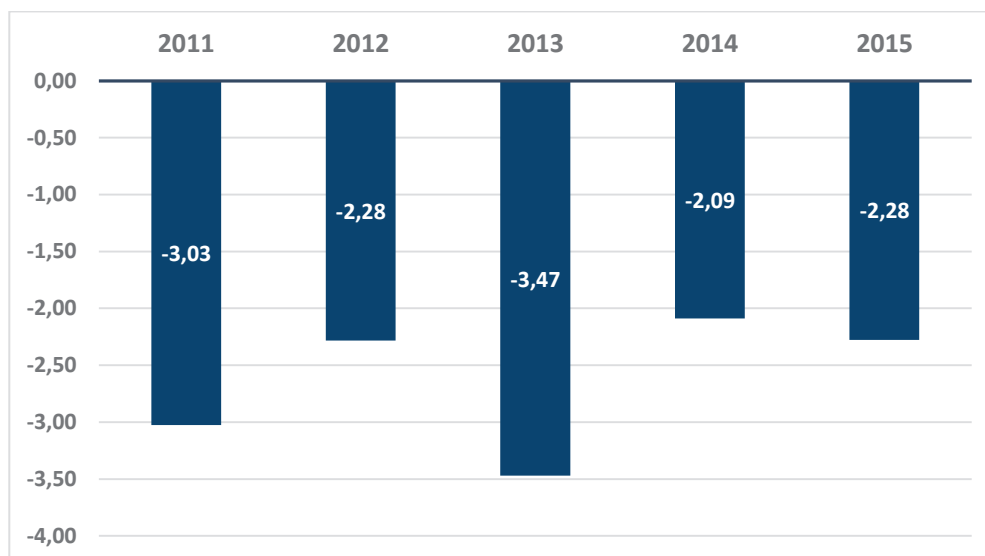
RYSUNEK 9. MIGRACJE W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z uwagi na fakt, iż każdego roku w analizowanym okresie liczba wymeldowań przewyższała liczbę zameldowań saldo migracji utrzymywało się poniżej zera. Największą różnicę pomiędzy zameldowaniami a wymeldowaniami odnotowano w 2013 roku, kiedy współczynnik salda migracji przeliczony na 1000 mieszkańców wyniósł -3,47.

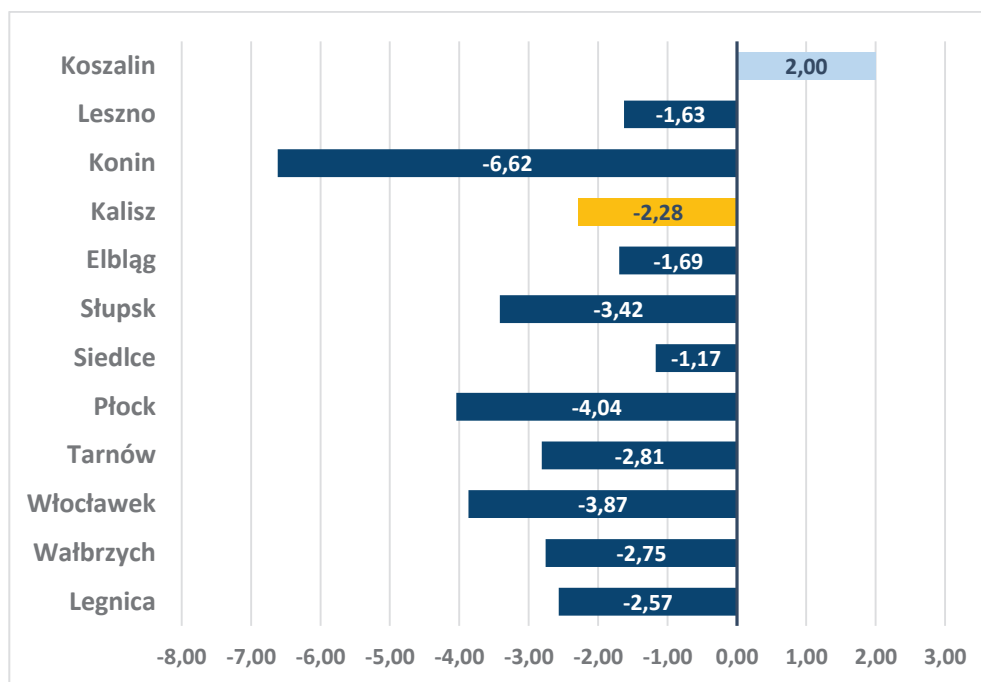
RYSUNEK 10. WSPÓŁCZYNNIK SALDA MIGRACJI W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W prawie wszystkich miastach grupy porównawczej w 2015 roku stwierdzono ujemne saldo migracji. Wyjątek stanowi Koszalin, w którym w 2015 roku odnotowano znacznie wyższy współczynnik zameldowań niż wymeldowań. Zdecydowanie najgorszą sytuacją w zakresie migracji cechuje się Konin, w którym przedmiotowy współczynnik wynosił aż -6,62.

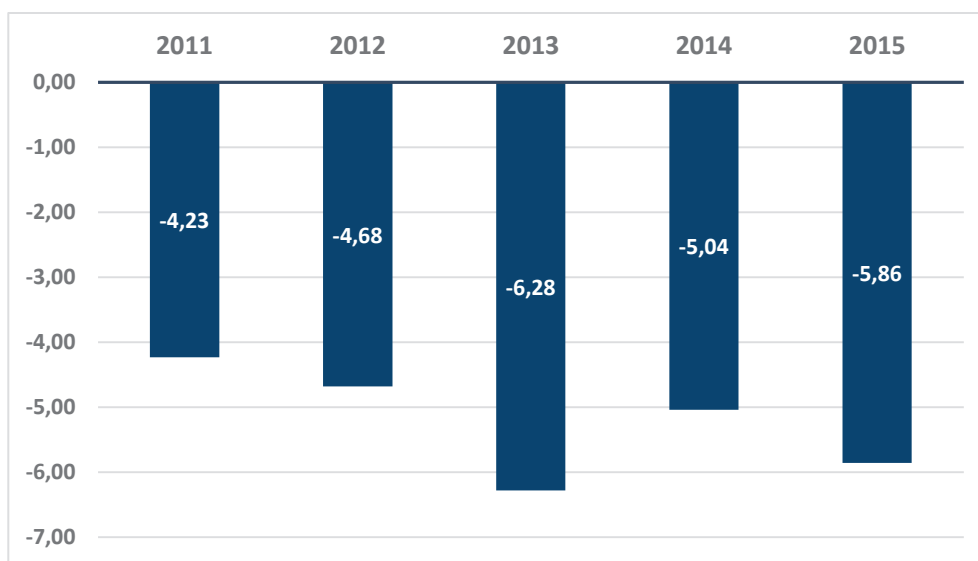
RYSUNEK 11. WSPÓŁCZYNNIK SALDA MIGRACJI W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Współczynnik przyrostu rzeczywistego obrazuje różnicę pomiędzy urodzeniami i zameldowaniami a zgonami i wymeldowaniami. W latach 2011-2015 w Kaliszu każdego roku przyrost rzeczywisty był ujemny, w efekcie czego liczba mieszkańców miasta ulegała systematycznemu spadkowi. Najniższą wartość współczynnika przyrostu rzeczywistego odnotowano w 2013 roku, kiedy na każde 1000 mieszkańców w ciągu roku ubyło ponad 6 osób. W stosunku do roku 2013 w 2015 roku wartość współczynnika przyrostu rzeczywistego nieznacznie zbliżyła się do 0, jest jednak znacznie niższa niż w roku ubiegłym.

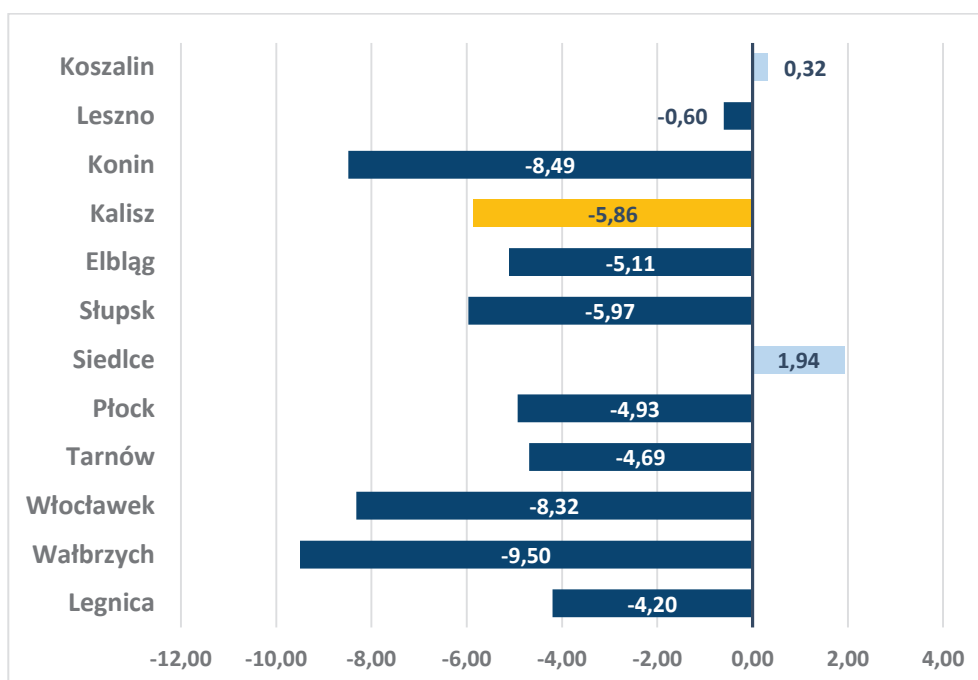
RYSUNEK 12. WSPÓŁCZYNNIK PRZYROSTU RZECZYWISTEGO W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wśród wszystkich miast grupy porównawczej jedynie w Siedlcach i Koszalinie odnotowano wzrost liczby ludności, czego powodem w przypadku Siedlec był przede wszystkim dość wysoki przyrost naturalny, Koszalin zaś wysokie dodatnie saldo migracji. W przypadku pozostałych miast (wyjątkiem jest Leszno, w którym wartość wskaźnika jest bliska zeru) stwierdzono znaczący spadek liczby ludności.. W najgorszej sytuacji znajduje się Wałbrzych, Konin oraz Włocławek.

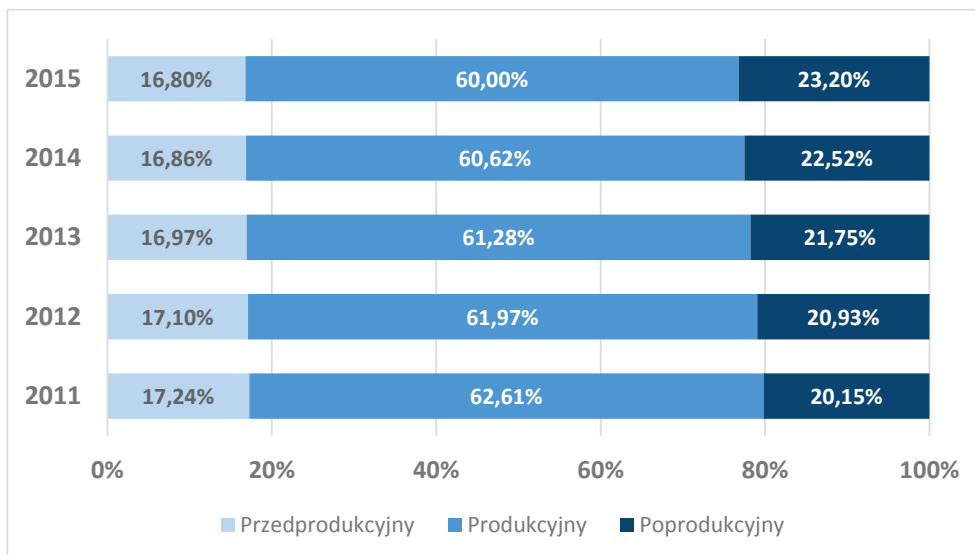
RYSUNEK 13. WSPÓŁCZYNNIK PRZYROSTU RZECZYWISTEGO W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

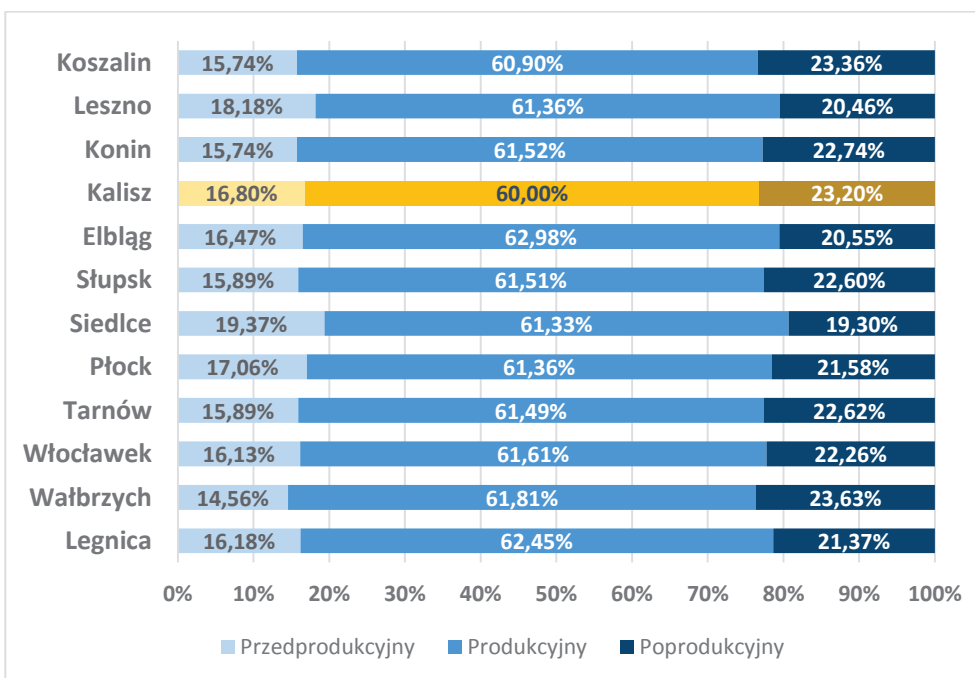
Opisane zmiany mają wpływ na strukturę wieku mieszkańców Kalisza. W analizowanym okresie można zauważyć niewielkie zmniejszenie się udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców z 17,24% w 2011 roku do 16,80% w roku 2015. W tym samym czasie istotnie zmienił się udział osób starszych w ogólnej liczbie mieszkańców i w 2015 roku wynosił już 23,2%.

RYSUNEK 14. STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW KALISZA W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

RYSUNEK 15. STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW MIAST GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

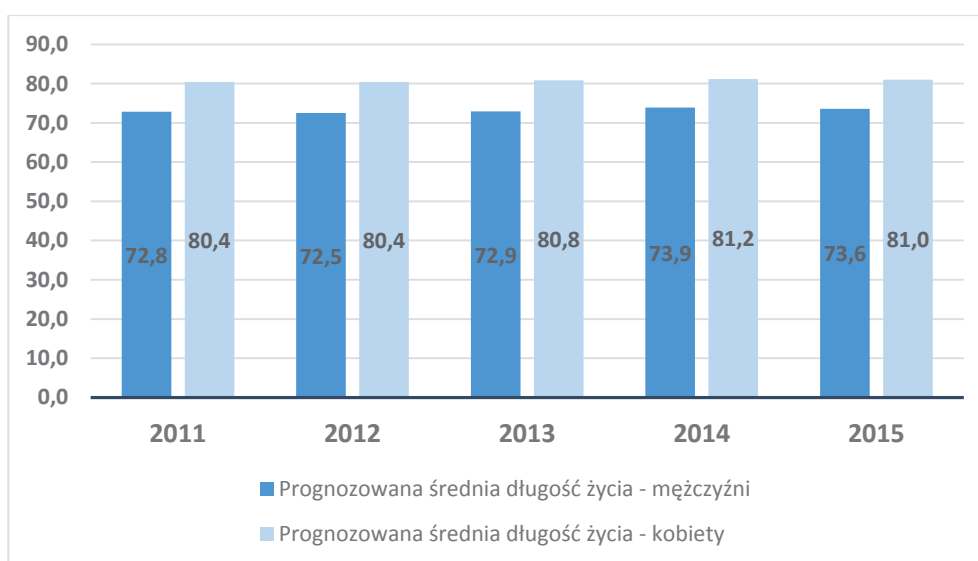
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując powyższy wykres można zauważyć, że na tle miast grupy porównawczej sytuacja Kalisza jest raczej niekorzystna. Kalisz cechuje się jednym z najwyższych udziałów osób w wieku poprodukcyjnym wśród wszystkich miast, nieznacznie gorszą sytuację w tym zakresie stwierdzono jedynie w przypadku Wałbrzycha i Koszalina. Relatywnie młodszym społeczeństwem charakteryzują się mniejsze miasta, takie jak Siedlce czy Leszno, w których odnotowano większy udział osób w wieku przedprodukcyjnym i mniejszy udział osób starszych. Siedlce są jedynym miastem grupy porównawczej, w którym ciągle udział dzieci i młodzieży przewyższa udział osób starszych.

Czynnikami mającym wpływ na zmianę struktury wieku mieszkańców jest wydłużanie się długości życia mieszkańców. Poniższe wykresy przedstawiają prognozowaną średnią długość życia dzieci, które urodziły się w danym roku. Należy zaznaczyć, że dane dotyczące średniej długości życia dostępne są jedynie dla poziomu większych jednostek statystycznych – podregionów. Dane wykorzystane do przeprowadzonych analiz dotyczą więc obszarów miejskich podregionów do których należą miasta objęte analizami.

Pomiędzy 2011 a 2014 rokiem, po początkowym spadku, zaobserwowano nieznaczne wydłużenie prognozowanej średniej długości życia. W 2015 roku nieznacznie skróciła się prognozowana długość życia. Warto zaznaczyć, że zgodnie z danymi GUS dzieci, które urodziły się w 2015 będą żyły krócej niż mieszkańcy Kalisza, którzy obecnie są dorośli.

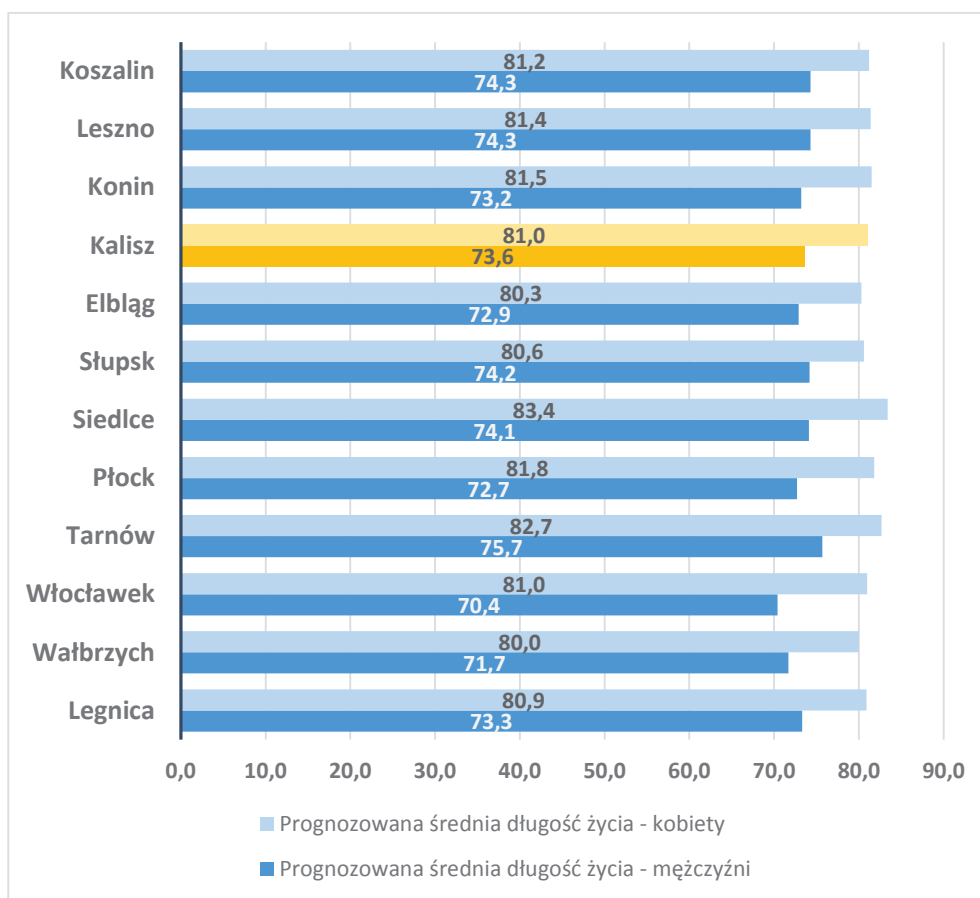
RYSUNEK 16. PROGNOZOWANA ŚREDNIA DŁUGOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Miastem grupy porównawczej, które charakteryzują się najdłuższym prognozowanym średnim wiekiem mieszkańców jest Tarnów, w którym mężczyźni będą żyć średnio 75,7 lat, a kobiety 82,7. Zgodnie z przewidywaniami najkrócej mają żyć mieszkańcy Wałbrzycha i Włocławka.

RYSUNEK 17. PROGNOZOWANA ŚREDNIA DŁUGOŚĆ ŻYCIA MIESZKAŃCÓW MIAST GRUPY PORÓWNAWCZEJ URODZONYCH W 2015 ROKU

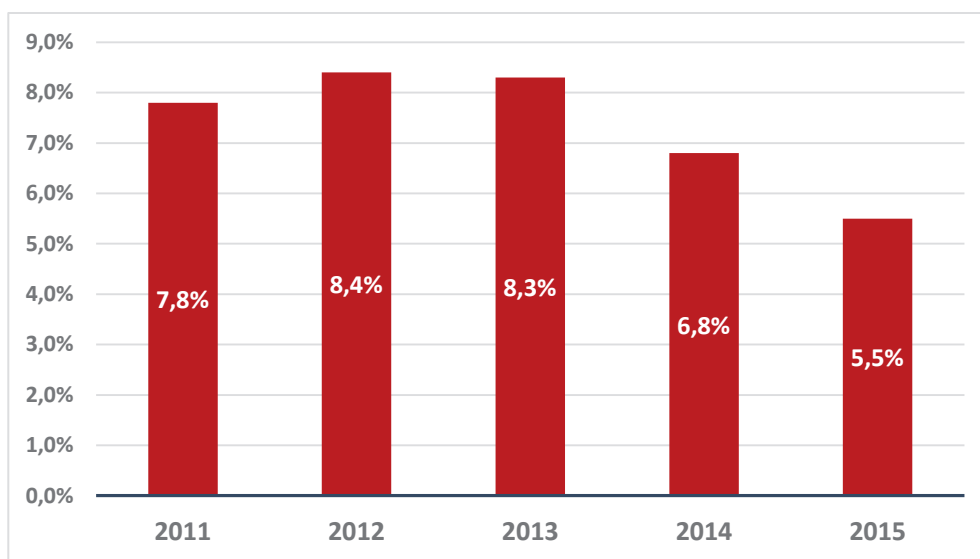

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

BEZROBOCIE

W latach 2011-2013 w Kaliszu stopa bezrobocia rejestrowanego utrzymywała się na zbliżonym, około 8% poziomie. Od roku 2013 zauważalna jest pozytywna tendencja spadku udziału osób bezrobotnych. W 2015 roku stopa bezrobocia w Kaliszu wynosiła 5,5%.

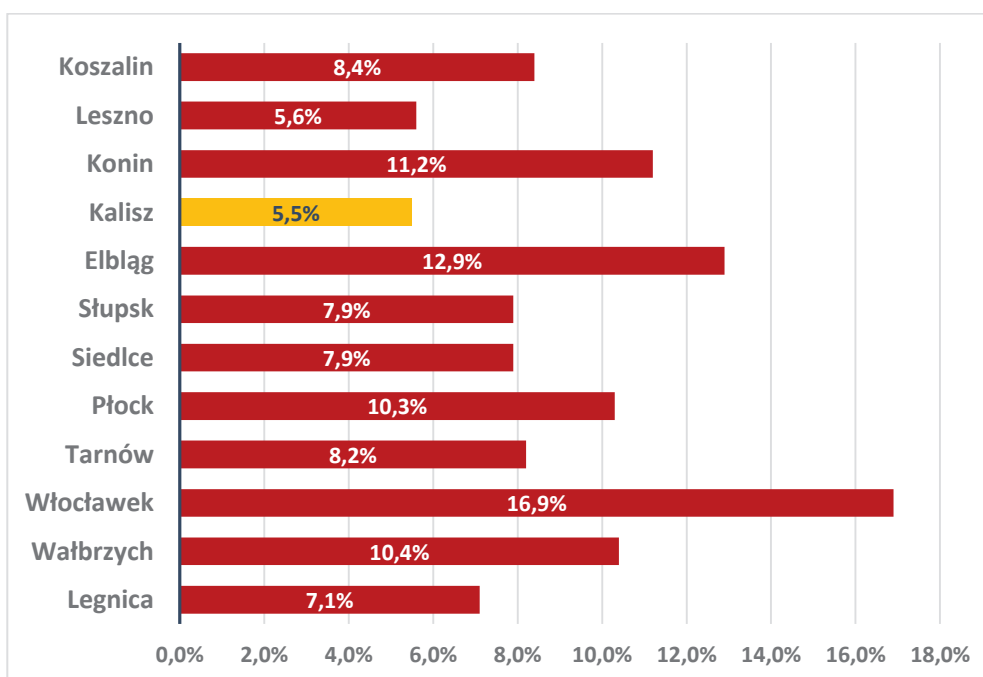
RYSUNEK 18. STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na tle pozostałych miast grupy porównawczej sytuację Kalisza należy ocenić bardzo korzystnie. Miasto charakteryzuje się najniższą stopą bezrobocia – 5,5%, porównywalnym udziałem osób bezrobotnych charakteryzuje się jedynie Leszno, w pozostałych przypadkach przedmiotowy wskaźnik przyjął znacznie wyższe wartości. W zdecydowanie najgorszej sytuacji znajdują się Włocławek, Elbląg i Konin gdzie stopa bezrobocia wynosiła odpowiednio 16,9%, 12,9% oraz 11,2%.

RYSUNEK 19. STOPA BEZROBOCIA W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

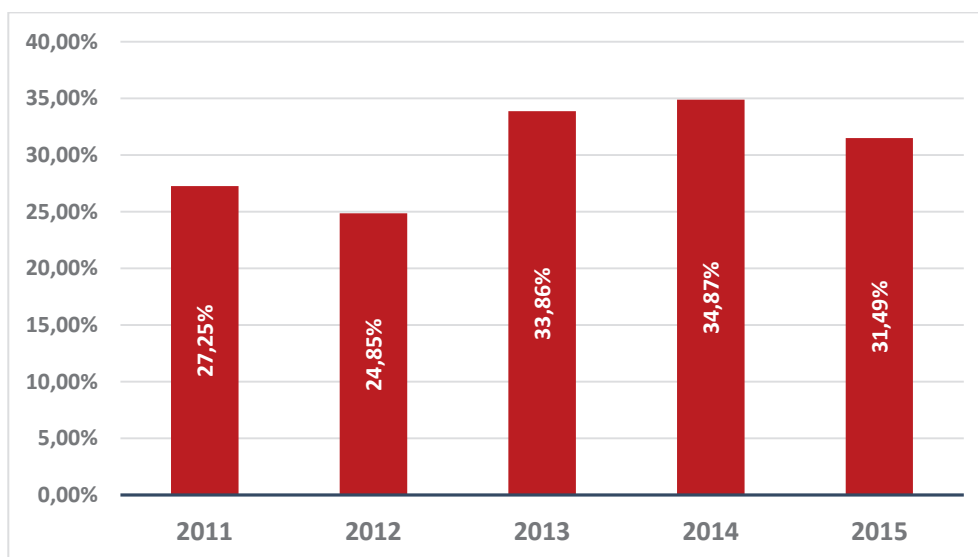

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Poważnym problemem związanym z kwestią bezrobocia jest jego długotrwałość. Za osobę długotrwale bezrobotną uznaje się bezrobotnego, który pozostaje bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy. Tak długie pozostawanie bez pracy może prowadzić do występowania wielu negatywnych zjawisk, które zazwyczaj nie dotyczą jedynie osoby bezrobotnej, ale również pozostałych członków jej rodziny. Naturalną konsekwencją braku zatrudnienia jest ubożenie całego gospodarstwa domowego, które pozbawione jest regularnych dochodów pozwalających na zaspokojenie podstawowych potrzeb. W takiej sytuacji osoby bezrobotne z czasem uzależniają się od korzystania z różnych form wsparcia zapewnianych przez instytucje pomocy społecznej. W efekcie czego zmniejszają się ich ambicje i aspiracje życiowe, tracą motywację do podjęcia pracy. Dodatkowo częstym skutkiem braku stałego zajęcia jest poczucie narastającej frustracji, które może prowadzić do uzależnienia od alkoholu, zaburzenia relacji rodzinnych czy występowania innych patologii.

W ostatnich latach w Kaliszu generalnie udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych wzrastał, by w 2015 roku nieznacznie spaść. W 2015 roku 31,49% kaliskich bezrobotnych przebywało bez pracy od ponad roku.

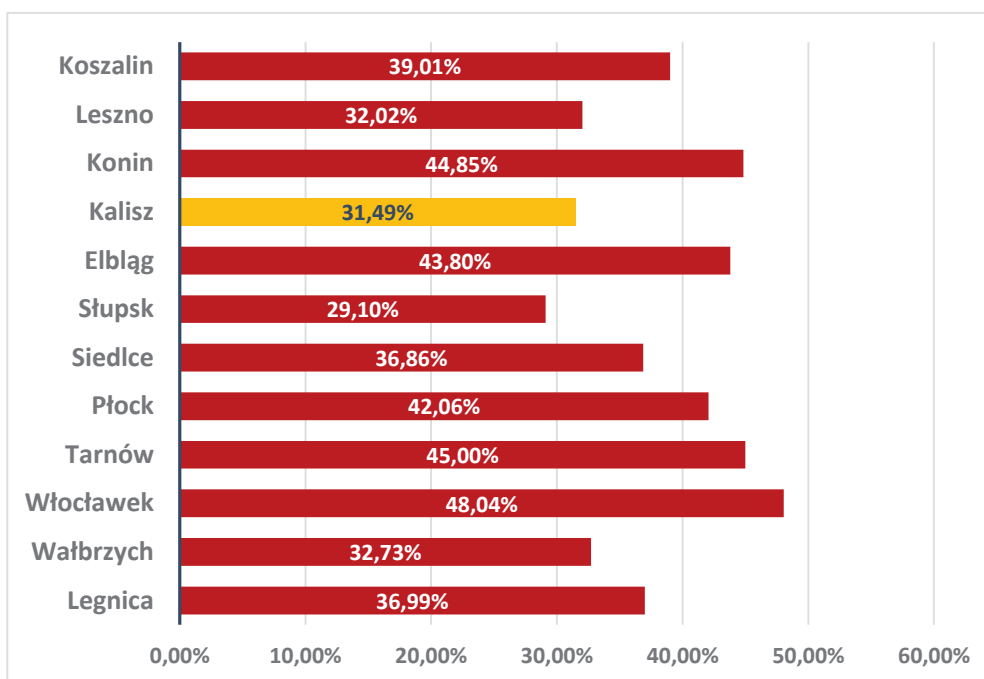
RYSUNEK 20. UDZIAŁ OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując poniższy wykres można zauważyć, że w porównaniu do innych zestawionych miast Kalisz cechuje się relatywnie korzystną sytuacją w zakresie długotrwałego bezrobocia. Jedynie w Słupsku stwierdzono nieznacznie niższy udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych (29,10%). Zdecydowanie najwyższym udziałem osób długotrwale bezrobotnych charakteryzuje się Włocławek, Tarnów i Konin, gdzie prawie co drugi bezrobotny nie pracuje przez ponad rok.

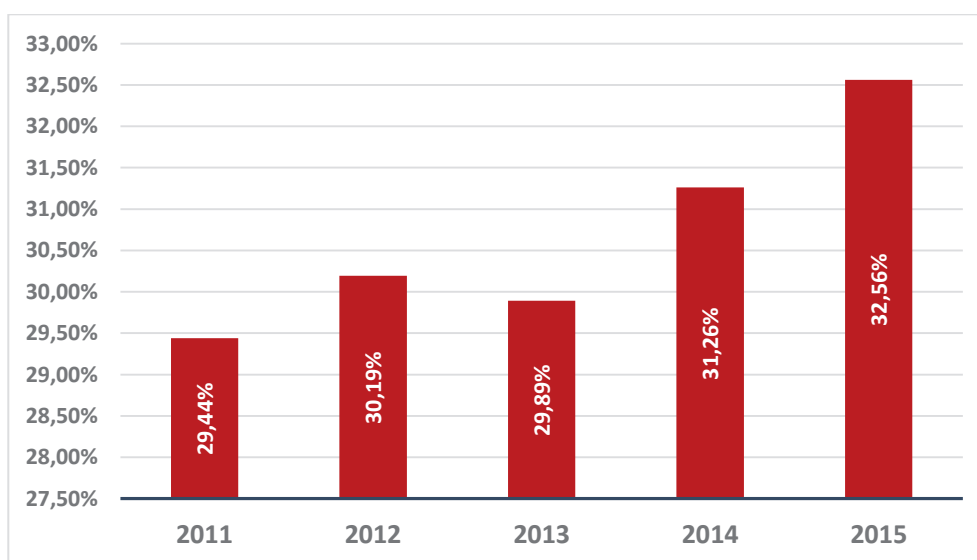
RYSUNEK 21. UDZIAŁ OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ważnymi czynnikami mającymi wpływ na łatwość znalezienia pracy przez osobę bezrobotną są wykształcenie i kwalifikacje zawodowe. W Kaliszu w latach 2011-2013 udział osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym utrzymywał się na zbliżonym poziomie – około 30%. Od 2013 roku zauważalny jest systematyczny wzrost wartości przedmiotowego wskaźnika, która w 2015 roku przekroczyła 32,5%.

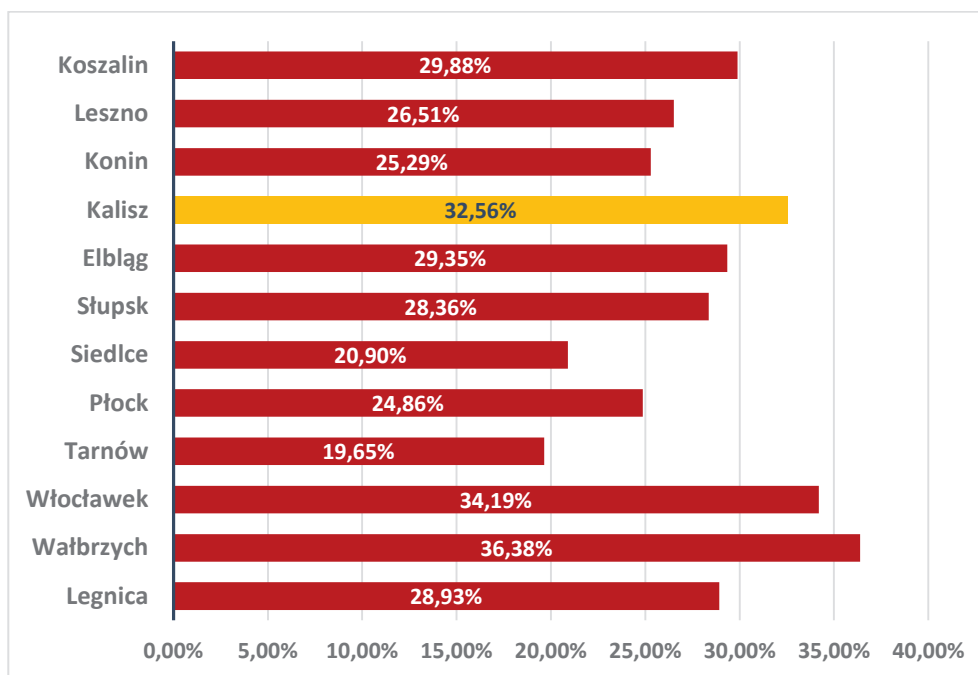
RYSUNEK 22. UDZIAŁ OSÓB Z WYKSZTAŁCENIEM GIMNAZJALNYM LUB NIŻSZYM W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zestawiając sytuację Kalisza z innymi miastami grupy porównawczej można stwierdzić, iż kwestia wykształcenia osób bezrobotnych jest tu istotnym problemem. Wyższy udział bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym odnotowano jedynie w Wałbrzychu (36,38%) i Włocławku (34,19%). Problem niskiego wykształcenia bezrobotnych jest najmniejszy w Tarnowie oraz Siedlcach.

RYSUNEK 23. UDZIAŁ OSÓB Z WYKSZTAŁCENIEM GIMNAZJALNYM LUB NIŻSZYM W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

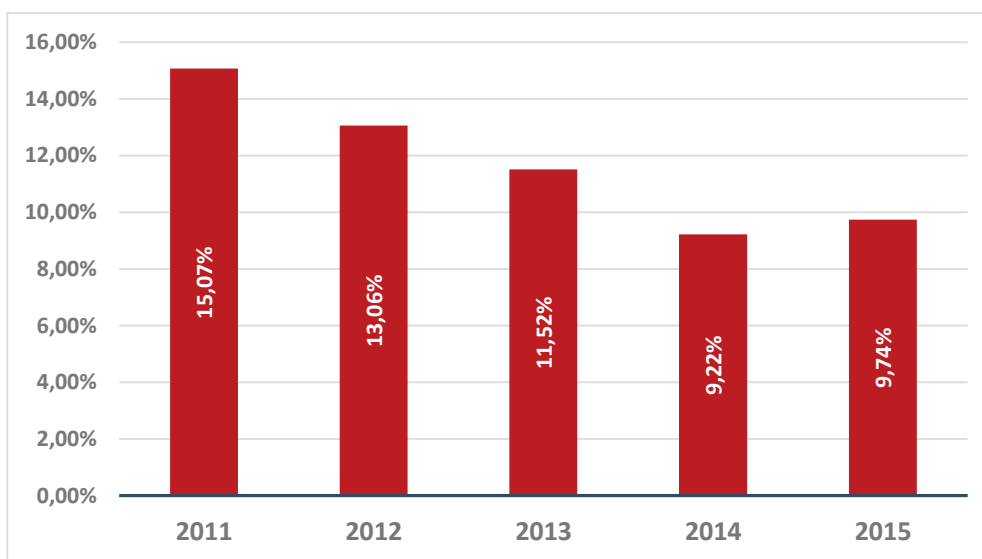

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Jedną z grup szczególnie zagrożonych na rynku pracy są osoby w wieku poniżej 25 roku życia. Osoby w tym wieku często mają trudności ze znalezieniem zatrudnienia spowodowane m. in. brakiem doświadczenia zawodowego lub pewnego rodzaju postawą roszczeniową wobec rynku pracy i pracodawców. Wysoki poziom bezrobocia wśród młodych ludzi może przyczynić się do podjęcia przez nich decyzji o przeprowadzce do większego ośrodka lub za granicę, gdzie w ich opinii łatwiej będzie im znaleźć zatrudnienie. Dlatego też tak istotne dla demografii miasta jest dokładanie starań, których celem będzie przeciwdziałanie bezrobociu wśród ludzi młodych.

W ostatnich latach w Kaliszu dostrzegalna jest pozytywna tendencja obniżania się udziału osób młodych w ogólnej liczbie bezrobotnych. Od 2011 do 2014 wartości przedmiotowego wskaźnika systematycznie spadały, do 9,22% w roku 2014. W 2015 roku odnotowano wzrost udziału osób młodych w ogólnej liczbie bezrobotnych, w wyniku czego wartość wskaźnika wyniosła 9,74%.

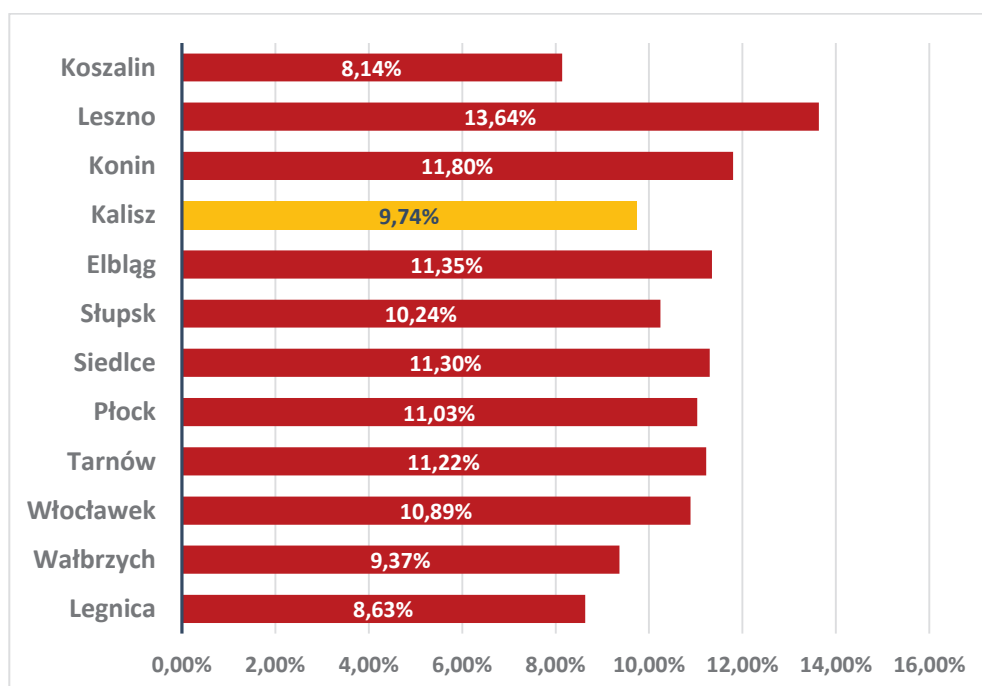
RYSUNEK 24. UDZIAŁ OSÓB PONIŻEJ 25 R. Ż. W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wśród miast grupy porównawczej problem bezrobocia wśród osób młodych jest najbardziej zauważalny w dwóch innych wielkopolskich miastach: Lesznie i Koninie, gdzie udział osób poniżej 25 r. ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosi odpowiednio 13,64% i 11,80%. Najniższe wartości przedmiotowego wskaźnika odnotowano w Koszalinie i Legnicy.

RYSUNEK 25. UDZIAŁ OSÓB PONIŻEJ 25 R. Ż. W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

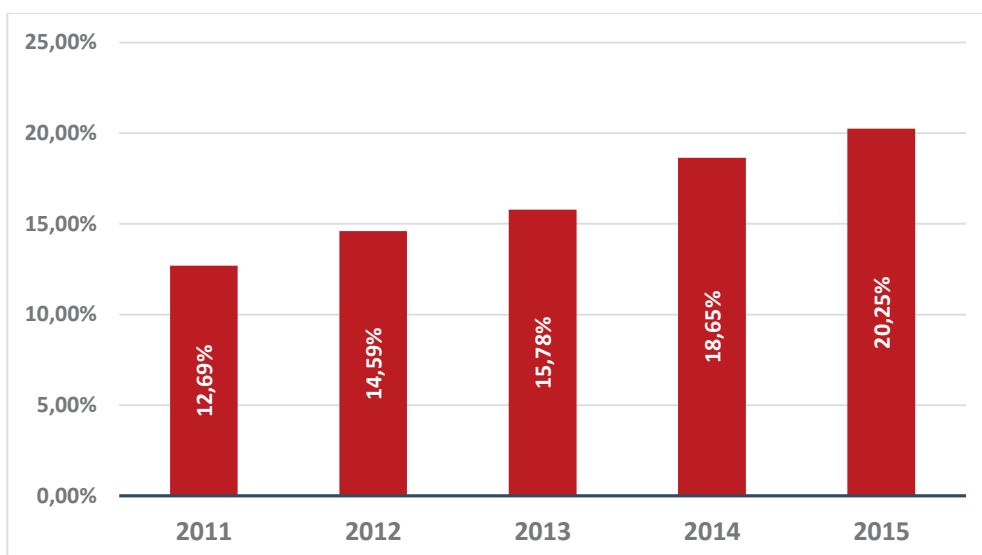

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Kolejną grupą szczególnie zagrożoną na rynku pracy są osoby znajdujące się w tak zwanym wieku przedemerytalnym. Osobom bezrobotnym w tym wieku często trudno ponownie znaleźć pracę. Jedną z istotnych przyczyn takiego stanu rzeczy jest dynamiczny rozwój nowoczesnych technologii, w zasadzie we wszystkich dziedzinach gospodarki. Starsi pracownicy często mają trudności w korzystaniu z nowoczesnych rozwiązań, dlatego bardzo istotne jest podnoszenie ich kompetencji, szczególnie z zakresu używania komputera jako narzędzia pracy. Ponadto powszechne są stereotypy dotyczące starszych pracowników, które zniechęcają wielu pracodawców do ich zatrudnienia.

W ostatnich latach w Kaliszu odnotowano znaczący wzrost udziału bezrobotnych, którzy ukończyli 55 lat. W całym analizowanym okresie zauważalny był systematyczny wzrost udziału najstarszej grupy wiekowej w ogólnej liczbie bezrobotnych. W 2015 roku co piąty kaliski bezrobotny ukończył już 55 rok życia.

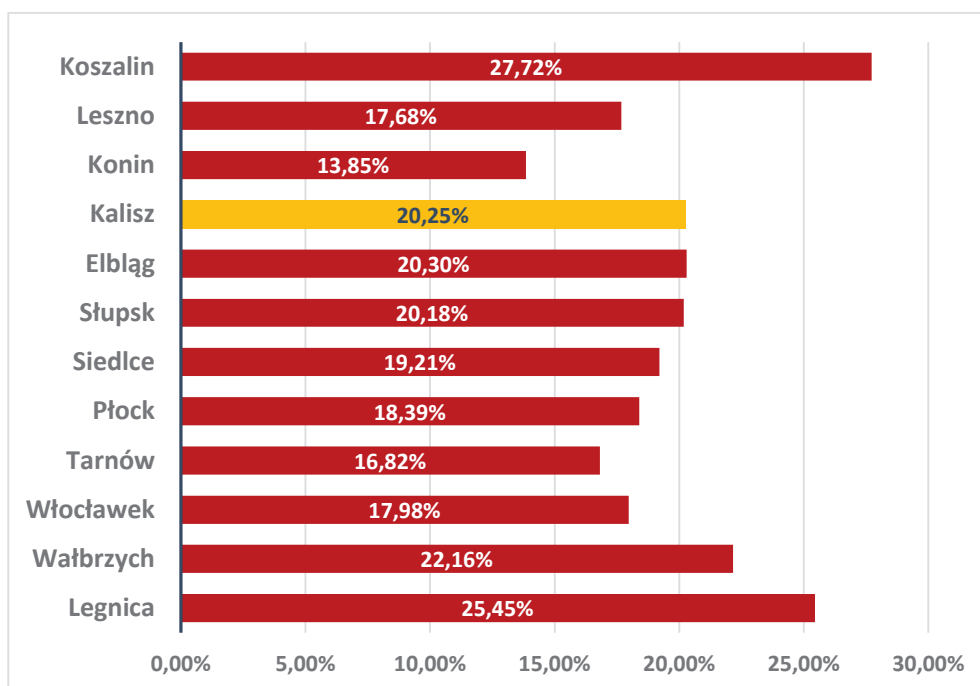
RYSUNEK 26. UDZIAŁ OSÓB POWYŻEJ 55 R. Ż. W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Zdecydowanie najwyższym udziałem osób powyżej 55 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych charakteryzują się Koszalin i Legnica, gdzie ponad co czwarty bezrobotny osiągnął ten wiek. Najkorzystniejszą sytuacją w tym zakresie cechuje się zaś Konin.

RYSUNEK 27. UDZIAŁ OSÓB POWYŻEJ 55 R. Ż. W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

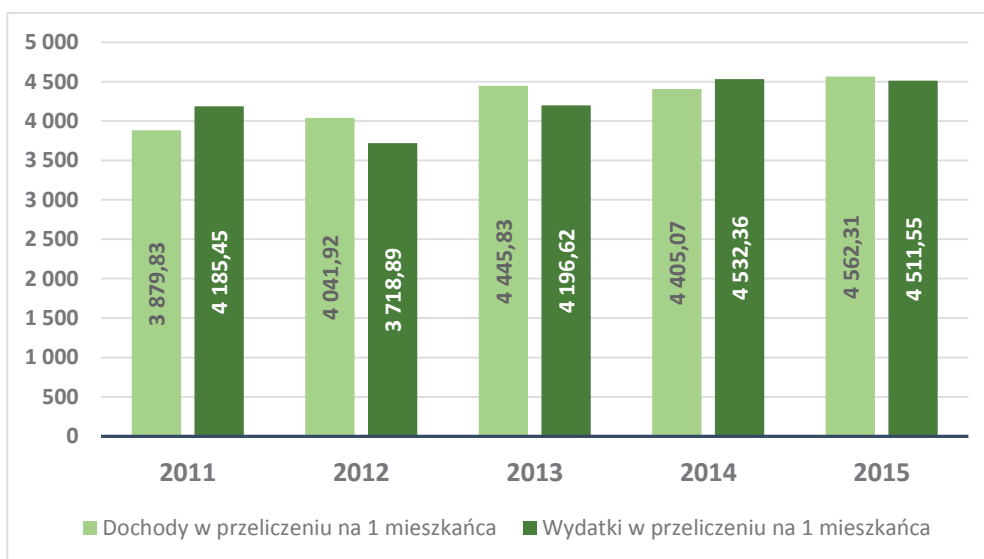

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

GOSPODARKA

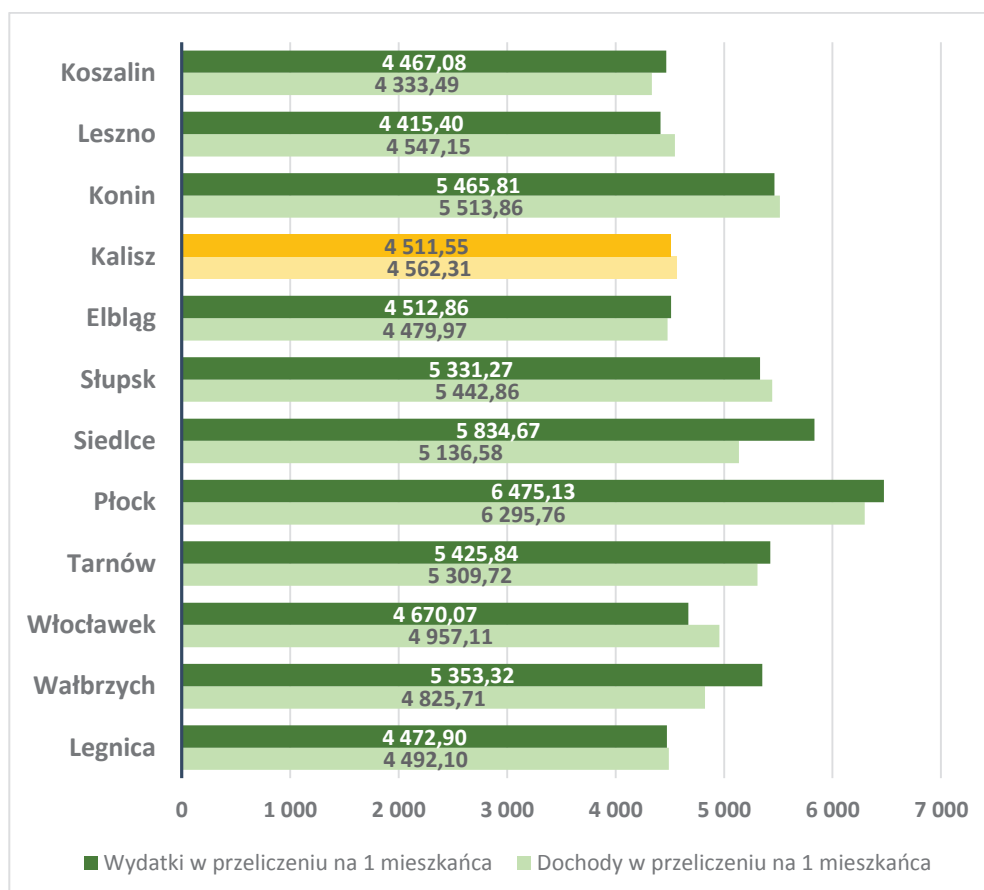
W latach 2011-2015 dochody budżetowe Kalisza każdego roku przekraczały 400 mln. zł. W analizowanym okresie największe dochody miasto miało w 2015 roku, kiedy wyniosły one ponad 469 mln. zł, co w przeliczeniu na jednego mieszkańca miasta daje 4 562,31 zł. Najniższe dochody odnotowano w roku 2011, kiedy nie przekroczyły 410 mln. zł. W analizowanym okresie, dwukrotnie odnotowano deficyt budżetowy, co oznacza, że wydatki przekroczyły dochody. Sytuacja taka miała miejsce w latach: 2011 i 2014, przy czym zdecydowanie wyższy deficyt charakteryzuje wspomniany już rok 2011. W całym analizowanym okresie suma dochodów przekroczyła sumę wydatków o ponad 19 mln. zł.

RYSUNEK 28. DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA KALISZA W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

RYSUNEK 29. DOCHODY I WYDATKI BUDŻETOWE W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA MIAST GRUPY PORÓWNAWCZEJ W ROKU 2015

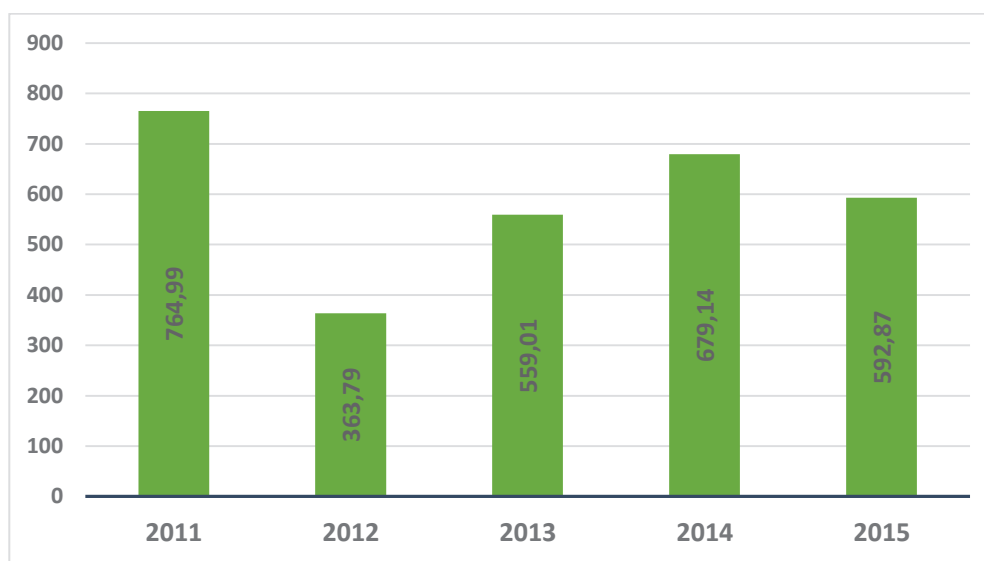
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując sytuację budżetową wszystkich miast grupy porównawczej w 2015 roku cztery miasta miały mniejsze dochody na jednego mieszkańca niż Kalisz, są to Koszalin, Legnica, Elbląg oraz

Leszno. Najwyższym deficytem przeliczonym na jednego mieszkańca charakteryzowały się Siedlce oraz Wałbrzych, gdzie wydatki na jednego mieszkańca przekroczyły dochody o odpowiednio 698,09 zł i 527,61 zł. W Włocławku odnotowano największą nadwyżkę budżetową – średnio na każdego mieszkańca zaoszczędzono 287,05 zł. Największe wydatki budżetowe przeliczone na jednego mieszkańca charakteryzują Płock (6 475 zł) i Siedlce (5 834 zł).

W analizowanym okresie w Kaliszu na inwestycje wydano ponad 307 mln. zł, czyli 14% wszystkich poniesionych wydatków. Najwyższe wydatki inwestycyjne odnotowano w 2011 roku, co w dużej mierze tłumaczy występowanie w tym roku tak wysokiego deficytu budżetowego. W latach 2012-2014 zauważalny był wzrost środków przeznaczanych na inwestycje, które następnie w 2015 roku ponownie zmalały.

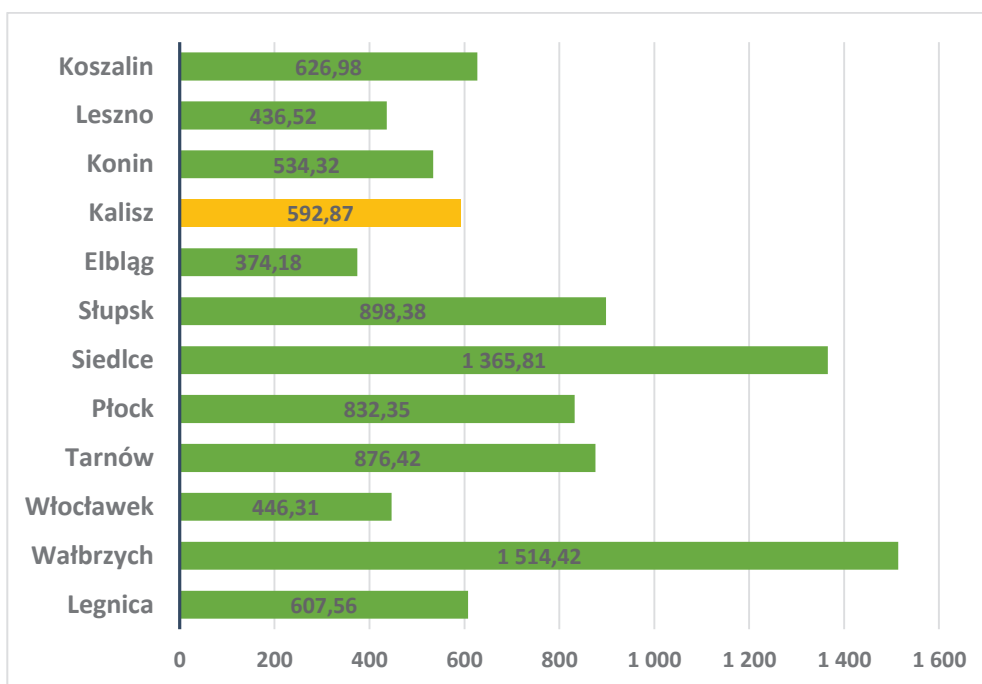
RYSUNEK 30. WYDATKI INWESTYCYJNE W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA KALISZA W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując poniższy wykres można zauważyć, że miasta należące do grupy porównawczej w 2015 roku cechowały się bardzo zróżnicowanym poziomem wydatków inwestycyjnych przeliczonych na jednego mieszkańca. Zdecydowanie najwięcej funduszy na ten cel przeznaczyły władze Wałbrzycha i Siedlec, gdzie na jednego mieszkańca poniesiono odpowiednio 1 514,42 zł i 1 365,81 zł wydatków inwestycyjnych. Miastami, w których w 2015 roku najmniej środków przeznaczono na inwestycje są Elbląg, Leszno i Włocławek.

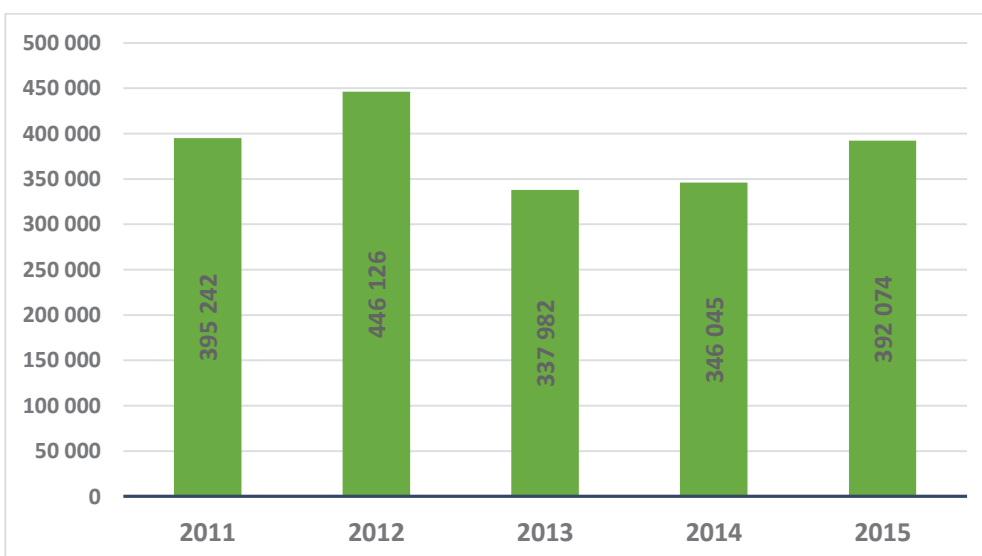
RYSUNEK 31. WYDATKI INWESTYCYJNE W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCĄ MIAST GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

O lokalnej sytuacji gospodarczej świadczą również nakłady przedsiębiorstw na innowacje. Według danych GUS w ostatnich latach kaliskie przedsiębiorstwa wydały na innowacje prawie 1,9 mln. zł. Największe inwestycje w tym zakresie odnotowano w roku 2012, kiedy wyniosły prawie 450 tys. zł.

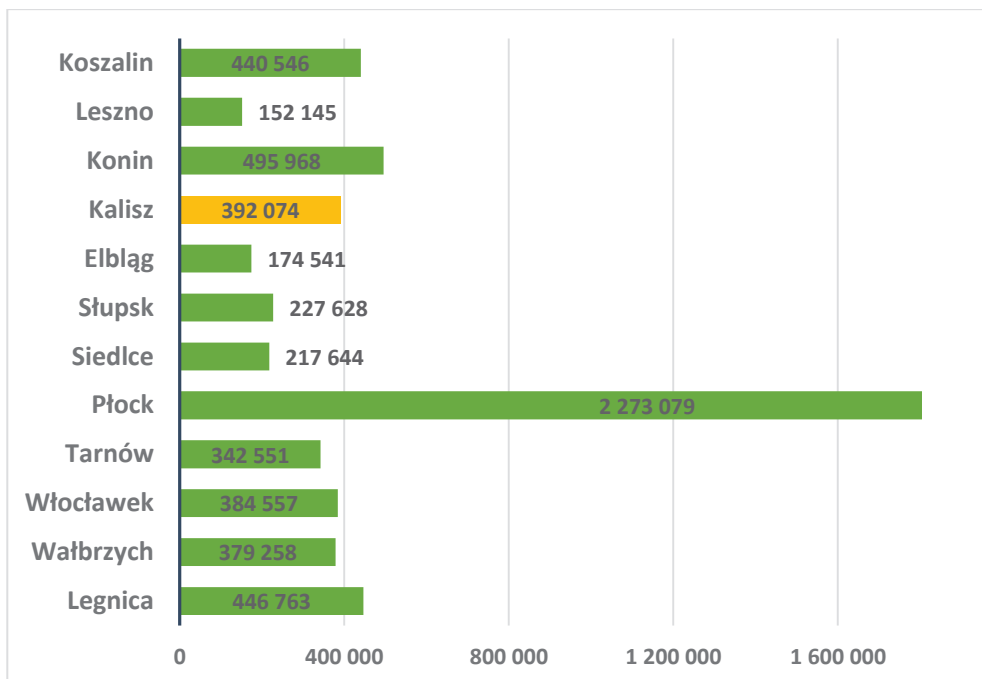
RYSUNEK 32. NAKŁADY PRZEDSIĘBIORSTW NA INNOWACJE W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując nakłady przedsiębiorstw na innowacje w miastach grupy porównawczej można zauważyć, że zdecydowanie największe środki na ten cel przeznaczają przedsiębiorstwa w Płocku. Tak dużą dysproporcję można tłumaczyć występowaniem w Płocku przedsiębiorstw związanych z przemysłem petrochemicznym, które dysponują nieporównywalnie większymi funduszami, które mogą zostać przeznaczone na rozwój innowacji. Nakłady na innowacje kaliskich przedsiębiorstw są porównywalne, ze środkami przeznaczanymi przez firmy w Włocławku czy Wałbrzychu. Najmniejszym poziomem innowacyjności charakteryzują się firmy z Leszna i Elbląga.

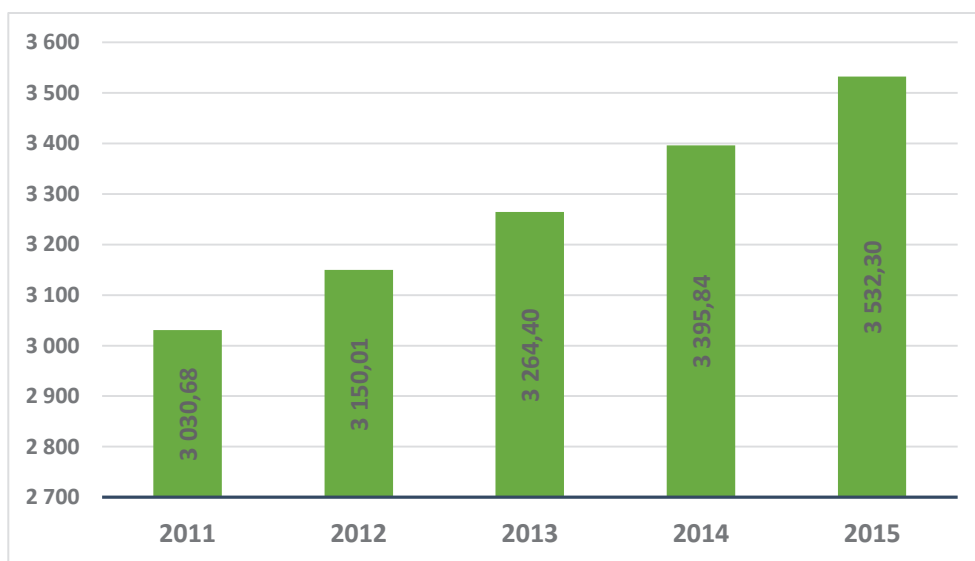
RYSUNEK 33. NAKŁADY PRZEDSIĘBIORSTW NA INNOWACJE W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W ROKU 2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ze względu na postępujący rozwój gospodarczy kraju w ostatnich latach odnotowano systematyczny wzrost średniego miesięcznego wynagrodzenia brutto. Podobnie w Kaliszu, w analizowanym okresie każdego roku wzrastała średnia kwota wynagrodzenia mieszkańców od 3 030 zł w 2011 roku do 3 532 zł w roku 2015 (wzrost o prawie 16,5% w stosunku do roku bazowego).

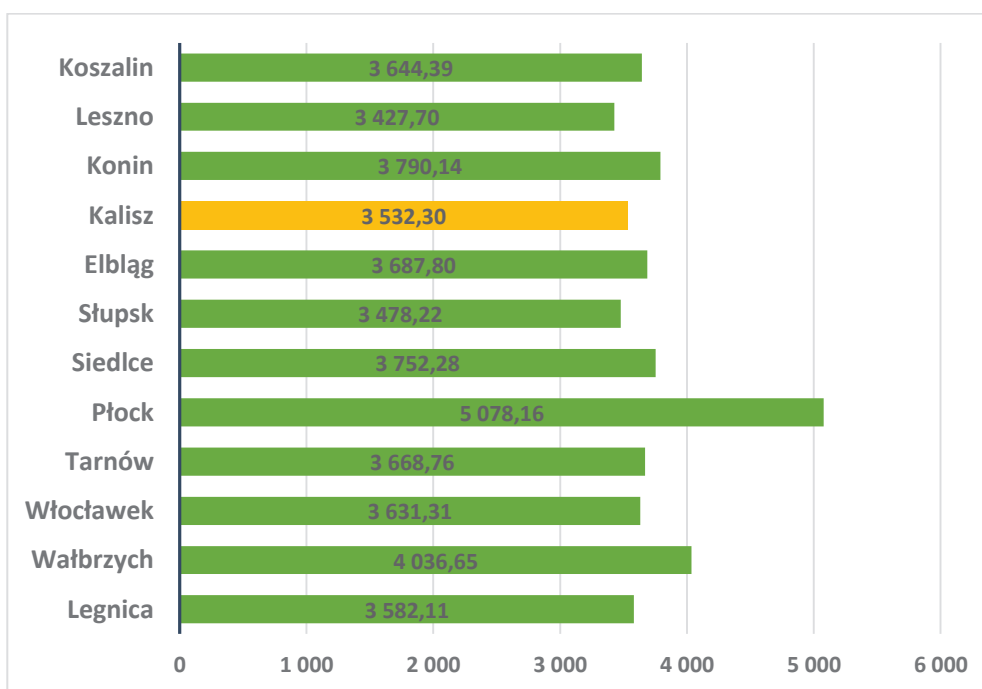
RYSUNEK 34. ŚREDNIE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W KALISZU W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analizując średnie miesięczne wynagrodzenie w miastach grupy porównawczej można zauważyć dość znaczne rozbieżności. Zdecydowanie najwięcej zarabiają mieszkańcy Płocka, co tłumaczyć można wyższymi zarobkami w przemyśle paliwowym. Kalisz cechuje się jedną z najniższych średnich płac. W gorszej sytuacji znajdują się jedynie mieszkańcy Leszna i Słupska, którzy zarabiają średnio odpowiednio 3 427 zł i 3 478 zł.

RYSUNEK 35. ŚREDNIE WYNAGRODZENIE BRUTTO W MIASTACH GRUPY PORÓWNAWCZEJ W ROKU 2015

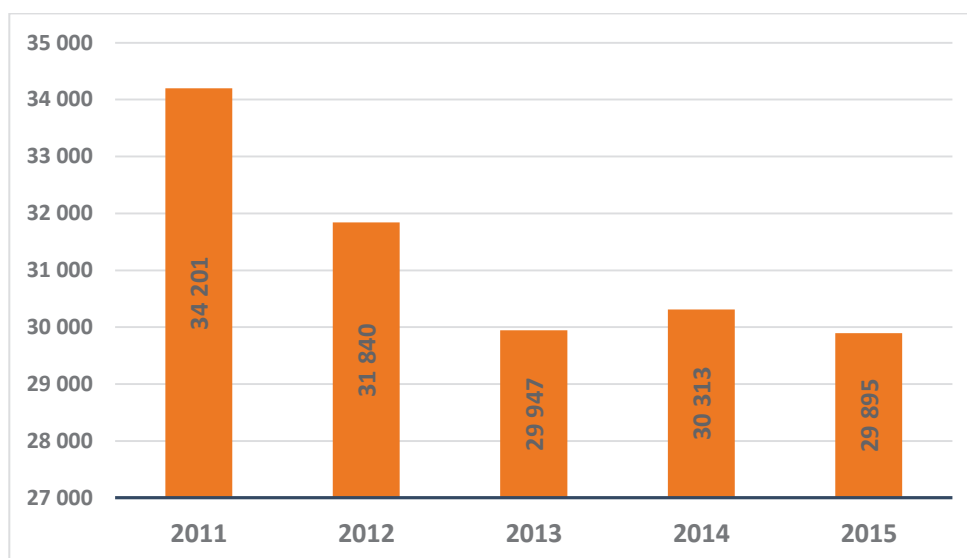

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

TURYSTYKA

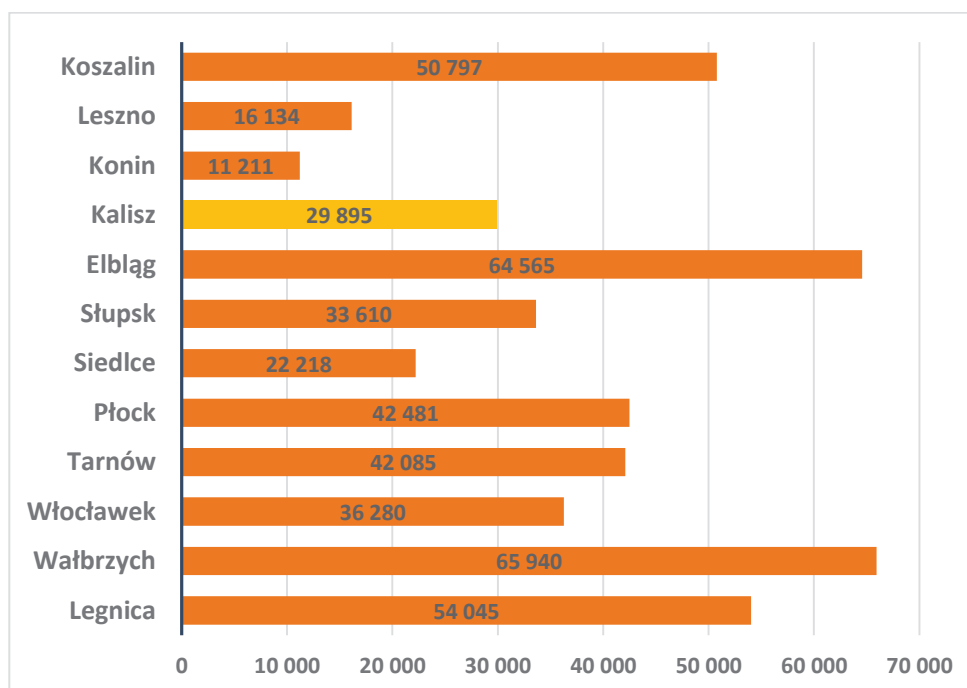
Obecnie Kalisz nie posiada produktu turystycznego, który generowałby znaczący ruch turystyczny. W latach 2011-2013 liczba turystów odwiedzających miasto systematycznie spadała z 34 201 w roku 2011 do 29 947 w roku 2013. W 2014 roku odnotowano nieznaczny wzrost liczby turystów, jednak w 2015 roku liczba turystów odwiedzających miasto ponownie spadła.

RYSUNEK 36. LICZBA TURYSTÓW ODWIEDZAJĄCYCH KALISZ W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

RYSUNEK 37. LICZBA TURYSTÓW ODWIEDZAJĄCYCH MIASTA GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

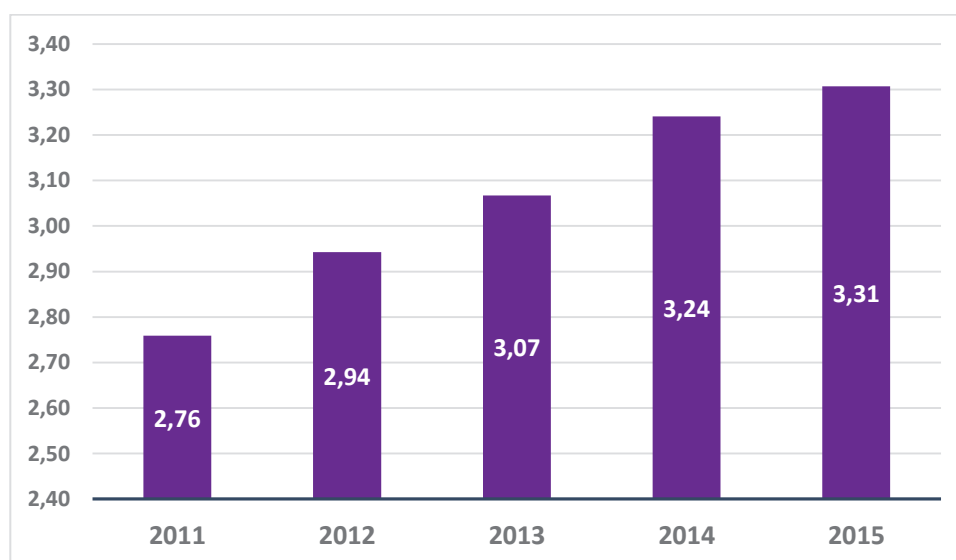
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Większość miast grupy porównawczej rocznie przyjmuje więcej turystów niż Kalisz. Zdecydowanie największą liczbą odwiedzających miasto turystów charakteryzują się Wałbrzych oraz Elbląg, które ze względu na swoje położenie stanowią atrakcyjne destynacje turystyczne. Popularnymi ośrodkami turystycznymi są również Legnica i Koszalin. Najmniejsza liczba turystów w 2014 roku odwiedziła Konin i Leszno.

KAPITAŁ SPOŁECZNY

Jednym z przejawów wysokiej aktywności społecznej mieszkańców miasta jest liczba działających organizacji pozarządowych. W ostatnich latach w Kaliszu systematycznie rosła liczba organizacji pozarządowych, czego efektem jest wzrost wartości badanego wskaźnika. W 2015 roku na terenie miasta działało 340 organizacji pozarządowych, w związku z czym przedmiotowy wskaźnik przyjął wartość 3,31.

RYSUNEK 38. LICZBA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W PRZELICZENIU NA 100 MIESZKAŃCÓW KALISZA W LATACH 2011-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na tle miast grupy porównawczej Kalisz cechuje się dość małą liczbą organizacji pozarządowych. W oparciu o analizę przedmiotowego wskaźnika największą aktywność społeczną mieszkańców można stwierdzić w Koszalinie, gdzie wskaźnik przyjął zdecydowanie najwyższą wartość (4,73). Wartości niższe niż w Kaliszu odnotowano jedynie w dwóch przypadkach: Koninie i Włocławku.

RYSUNEK 39. LICZBA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH W PRZELICZENIU NA 100 MIESZKAŃCÓW MIAST GRUPY PORÓWNAWCZEJ W 2015 ROKU

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

SPIS ILUSTRACJI

Rysunek 1. Miasta grupy porównawczej - położenie	2
Rysunek 2. Liczba ludności Kalisza w latach 2011-2015	4
Rysunek 3. Zmiana liczby ludności miast grupy porównawczej pomiędzy rokiem 2010 a 2015.....	5
Rysunek 4. Ruch naturalny w Kaliszu w latach 2011-2015	5
Rysunek 5. Ruch naturalny w miastach grupy porównawczej w 2015 roku	6
Rysunek 6. Współczynnik przyrostu naturalnego w Kaliszu w latach 2011-2015	7
Rysunek 7. Współczynnik przyrostu naturalnego w miastach grupy porównawczej w 2015 roku	7
Rysunek 8. Migracje w Kaliszu w latach 2011-2015	8
Rysunek 9. Migracje w miastach grupy porównawczej w 2015 roku	9
Rysunek 10. Współczynnik salda migracji w Kaliszu w latach 2011-2015.....	9
Rysunek 11. Współczynnik salda migracji w miastach grupy porównawczej w 2015 roku	10
Rysunek 12. Współczynnik przyrostu rzeczywistego w Kaliszu w latach 2011-2015	11
Rysunek 13. Współczynnik przyrostu rzeczywistego w miastach grupy porównawczej w 2015 roku	11
Rysunek 14. Struktura wieku mieszkańców Kalisza w latach 2011-2015	12
Rysunek 15. Struktura wieku mieszkańców miast grupy porównawczej w 2015 roku	12
Rysunek 16. Prognozowana średnia długość życia mieszkańców.....	13
Rysunek 17. Prognozowana średnia długość życia mieszkańców miast grupy porównawczej urodzonych w 2015 roku	14
Rysunek 18. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Kaliszu w latach 2011-2015	15
Rysunek 19. Stopa bezrobocia w miastach grupy porównawczej w 2015 roku	15
Rysunek 20. Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w Kaliszu w latach 2011-2015	16
Rysunek 21. Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych w miastach grupy porównawczej w 2015 roku	17
Rysunek 22. Udział osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych w Kaliszu w latach 2011-2015.....	17
Rysunek 23. Udział osób z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym w ogólnej liczbie bezrobotnych w miastach grupy porównawczej w 2015 roku.....	18
Rysunek 24. Udział osób poniżej 25 r. ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych w Kaliszu w latach 2011-2015.....	19
Rysunek 25. Udział osób poniżej 25 r. ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych w miastach grupy porównawczej w 2015 roku	19
Rysunek 26. Udział osób powyżej 55 r. ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych w Kaliszu w latach 2011-2015	20
Rysunek 27. Udział osób powyżej 55 r. ż. w ogólnej liczbie bezrobotnych w miastach grupy porównawczej w 2015 roku	21
Rysunek 28. Dochody i wydatki budżetowe w przeliczeniu na 1 mieszkańca Kalisza w latach 2011-2015.....	22
Rysunek 29. Dochody i wydatki budżetowe w przeliczeniu na 1 mieszkańca miast grupy porównawczej w roku 2015	22
Rysunek 30. Wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca Kalisza w latach 2011-2015.....	23
Rysunek 31. Wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca miast grupy porównawczej w 2015 roku	24
Rysunek 32. Nakłady przedsiębiorstw na innowacje w Kaliszu w latach 2011-2015.....	24
Rysunek 33. Nakłady przedsiębiorstw na innowacje w miastach grupy porównawczej w roku 2015	25
Rysunek 34. Średnie miesięczne wynagrodzenie brutto w Kaliszu w latach 2011-2015	26
Rysunek 35. Średnie wynagrodzenie brutto w miastach grupy porównawczej w roku 2015.....	26
Rysunek 36. Liczba turystów odwiedzających Kalisz w latach 2011-2015.....	27
Rysunek 37. Liczba turystów odwiedzających miasta grupy porównawczej w 2015 roku.....	27
Rysunek 38. Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców Kalisza w latach 2011-2015	28
Rysunek 39. Liczba organizacji pozarządowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców miast grupy porównawczej w 2015 roku.....	29